

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ			
Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (освітньо-професійний)
Кафедра	Графіки	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	обов'язкова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	2
ЗАГАЛЬНИЙ КУРС КОМПОЗИЦІЇ Семестр 2 (31 січня-14 травня)			
Викладач	Юрченко Олег Олександрович		
E-mail	aguarius47@gmail.com		
Заняття	За розкладом Г21-1, Г21-2, Г21-3		
Консультації			
Адреса	к. 405, поверх 4, корпус 2, вул. Мистецтв 8		
Телефон	057 706-03-50 (кафедра)		

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття та консультації з викладачем у стінах академії відбуваються згідно розкладу у визначені дні та години. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є листування електронною поштою. В разі необхідності додаткової консультації, ескізи робіт студентів можуть бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Умови листування:

- 1) у листі обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — КП/Гр) та ім'я автора — анонімні листи розглядатися не будуть;
- 2) файли підписувати таким чином: *прізвище, назва дисципліни, тема завдання.*

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного вивчення дисципліни студенти використовують весь комплекс знань з фундаментальних дисциплін «Рисунок», «Академічний живопис», «Робота в матеріалі», «Кольорознавство», «Загальний курс композиції», «Шрифт та типографіка», які вони вивчають протягом 1-2 курсів навчання.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні рекомендації

- Юрченко О. О. “Загальний курс композиції”, з навчальної дисципліни “Загальний курс композиції” для студентів першого курсу. Харків, ХДАДМ, 2015.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для ескізів, олівець. Комп’ютерна техніка (ноутбук, планшет, цифрова фотокамера тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: MicrosoftWord. FotoShop,

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Загальний курс композиції» є пропедевтичною дисципліною, що готує студентів до навчання у творчих майстерях авторського плакату, книжкового та станкового графічного мистецтва на кафедрі графіки Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

Програмні компетентності:

ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

СК 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об’ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об’єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об’єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни визначається професійним сприйняттям особливостей композиційних основ.

Дисципліна вивчається протягом чотирьох семестрів 1-2-го курсів у обсязі 20 кредитів ECTS (522 години), з них: лекції – 32 години, практичні заняття – 298 годин, самостійна робота – 192 годин. Всього курс має 9 модулів та 9 тем.

Перший семестр: 90 годин: 8 — лекції, 82 — практичні заняття, 48 — самостійні.

ЗАГАЛЬНИЙ КУРС КОМПОЗИЦІЇ

МОДУЛЬ 3

Тема 3. Пропорційна, ритмічна та просторова структура в композиції, вправи;

- Пропорційна структура;
- Ритмічна структура;
- Просторова структура;

Тема 4. Графічний аналіз композиції відомого твору, вправи;

- Графічний аналіз пропорційної структури твору;
- Графічний аналіз ритмічної структури твору;
- Графічний аналіз просторової структури твору;

МОДУЛЬ 4

Тема 5. Ескіз графічної композиції на тему «Академія» або «Мій дім» (дистанційна форма навчання).

- Збір натурного матеріалу за темою;
- Розробка варіантів рішення теми;
- Виконання графічної композиції;

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми завдань розкриваються шляхом лекційних та практичних занять. Самостійна робота студентів спрямована на завершення практичних завдань. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, виконання ескізів та оригіналів. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзаменаційні перегляди. Для отримання семестрової оцінки необхідно пройти рубіжні етапи контролю у формі модульних переглядів результатів виконання практичних завдань студентів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно		А	A+	98–100	задовільно	64–74	D
	90–100		A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	В			незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	С					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. За необхідності студент має запитати дозволу вийти з аудиторії.

Вітається власна думка за темою заняття, креативність студента, аргументоване відстоювання позиції та толерантне відношення до колег.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропускати заняття без поважних причин неприпустимо (причини пропуску мають бути підтвержені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (під час композиційного пошуку рішення теми, виконанні ескізів та оригіналів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічені елементи плагіату, студент втрачає право отримати бали за виконане завдання.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ групи Г21-1, Г21-2, Г21-3

Семестр 2: ЗАГАЛЬНИЙ КУРС КОМПОЗИЦІЇ

№ тижня	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1.	1	лекція	Пропорційна структура в композиції	2		
1.	1	практичні	Тема 3: Пропорційна, ритмічна та просторова структура в композиції, вправи	1		
1.	2	лекція	Ритмічна структура в композиції	2		
1.	1.2	практичні	Ритмічна структура поля та зображення	1		
2.	3	лекція	Просторова структура в композиції	2		
2.	1.3	практичні	Просторова структура поля та зображення	1		
2.	4	лекція	Гармонія в графічній композиції.	2		
2.	1.4	практичні	Ділільний канон В. Де Оннекура, вправи	1		
3.	1.4	практичні	Варіанти пропорційної структури натурального мотиву	3		
3.	1.5	практичні	Лінійний ритм	3		
4.	1.5	практичні	Ритм в площині	3		
4.	2	практичні	Круговий ритм	3		
5.		практичні	Лінійна та зворотня перспектива	3		
5.	2.1	практичні	Перекриття об'єктів	3		
6.	2.2	практичні	Сферична перспектива	3		
6.		практичні	Повітряна та умовна перспектива.	3		
7.	2.2	практичні	Тема 4: Графічний аналіз композиції відомого твору, вправи	3		
7.		практичні	Аналіз пропорційної структури твору.	3		
8.	3	практичні	Аналіз ритмічної структури твору.	3		
8.	2.3	практичні	Аналіз просторової структури твору.	3	Модульний перегляд	
9.	2.3	практичні	Тема 5. Ескіз графічної композиції на тему «Академія» або «Мій дім»(дистанційна форма	3		
9.	2.4	практичні	Виконання натурних малюнків за темою	3		
10.		практичні	Збір натурального матеріалу.	3		
10.	2.4	практичні	Збір натурального матеріалу.	3		
11.	3.1	практичні	Варіанти пропорційного рішення композиції.	3		

11.	3.2	практичні	Варіанти ритмічного рішення композиції.	3		
12.	3.3	практичні	Варіанти просторового рішення композиції..	3		
12.	3.4	практичні	Ескіз графічної композиції	3		
13.	4	практичні	Ескіз графічної композиції	3		
13.	4.1	практичні	Виконання чорнового ескізу графічної композиції в натуральному розмірі.	3		
14.	4.2	практичні	Виконання графічної композиція на задану тему:	3		
14.	4.2	практичні	Виконання графічної композиція на задану тему:	3		
15.	4.2	практичні	.Закінчення роботи	3	Модульний перегляд	
15.	5	практичні	Закінчення роботи та оформлення робіт до екзаменаційного перегляду	3		
					Екзаменаційний перегляд	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Модульний перегляд	0–40
2	Модульний перегляд	0–60
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

90–100 балів («відмінно» за національною шкалою, **A** — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів 1–3 місце) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з мистецтва або дизайну.

82–89 балів («добре» за національною шкалою, **B** — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.

75–81 балів («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) отримує студент,

який в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.

64–74 балів («задовільно» за національною шкалою, **D** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).

60–63 балів («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35–59 балів («незадовільно» за національною шкалою, **FX** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного та теоретичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота для виконання усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна перездача.

1–34 балів («незадовільно» за національною шкалою, **F** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

1. Арнхейм Р., Мистецтво та візуальне сприйняття, «Прогрес», 1974.
2. Волков М. М., Композиція в живопису, «Мистецтво», 1977.
3. Підоу Д., Геометрія і мистецтво, «Наука», 1979.
4. Рудер Е. Друкографіка, «Книга», 1982. – 286 с.
5. Фаворський В. А., Про композицію, журнал «Мистецтво», № 1,2.
6. Джованні Чиварді - Малюнок. Пейзаж. «Ексмо Пресс», 2002.
7. Робертсон Брюс. Як навчитися малювати пейзаж. «Ексмо Прес», 2001.
8. Джек Хамм. Як малювати голову і фігуру людини. Мінськ. 2007.
9. Берт Додсон. Ключі до мистецтва малюнка. «Попурі», Мінськ, 2000.
10. Рудольф Паранюшкін. Композиція. Теорія та практика образотворчого мистецтва «Фенікс», 2005.
11. Основи рисунка, учбове видання, серія «Художнику початківцю». «Астрель», 2002.
12. Хосе Паррамон. Портрет. Уроки майстерності, серія «Школа малюнку». 2005.
13. Ендрю Луміс. Малювання голів та рук. Нью-Йорк, «Вікінг Прес».

14. Берн Хогарт. Малювання динамічних рук для художників. «Астрель».2001.
15. Берн Хогарт. Малюнок людини в русі. Серія « Школа образотворчого мистецтва». «Фенікс». 2001.
16. Джованні Чиварді. Рисунок. Художній портрет. «Ексмо», 2006.
17. Хеммонд Л. Вчимося малювати тварин. «Попурі», Мінськ, 2002.

Допоміжна:

1. Юрченко О. О. ГРАФІКА, Загальний курс композиції, *практичні завдання*.
Альбом. Харків, ХДАДМ, 2010.
2. Роботи студентів минулих років навчання з методичного фонду кафедри графіки ХДАДМ.